

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือตำบล

อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ปัจจุบันเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง อยู่ห่างจากตัวอำเภอเจริญศิลป์ตามถนนสายหนองแปน - โคกคอน-เจริญศิลป์ ระยะทางประมาณ ๒๖ กิโลเมตร และตามถนนสายหนองแปน - สว่างแดนดิน-เจริญศิลป์ ระยะทาง ๔๗ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลห้วยหลัว อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลบ้านเหล่า อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับลำน้ำสงคราม อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

เนื้อที่ ตำบลหนองแปน อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๖๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๐,๖๒๕ ไร่

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศลักษณะภูมิประเทศของตำบลหนองแปน เป็นที่สูงทางด้านเหนือในระดับความสูง ๑๙๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ส่วนทางตอนกลาง และทางใต้ของตำบล เป็นที่ลุ่ม ในระดับความสูง ๑๗๗ เมตร จากระดับน้ำทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการทำนา ทำสวน ทำไร่

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีลักษณะร้อนชื้น อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนและแห้ง แดดจ้า แต่บางครั้งอาจมีอากาศเย็น บ้างครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงหรืออาจมีลูกเห็บตก ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนทุกปี เรียกว่า “พายุฤดูร้อน” อากาศร้อน จะมีอุณหภูมิระหว่าง ๓๕ – ๓๙.๙ องศาเซลเซียส ร้อนจัด มีอุณหภูมิประมาณ ๔๐ องศาเซลเซียสขึ้นไป

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม แต่อาจเกิด “ช่วงฝนทิ้ง” ซึ่งอาจนานประมาณ ๑ – ๒ สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือน ในเดือนกรกฎาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมหนาว ๑-๒ สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวนไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็น หรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง อากาศหนาวอุณหภูมิต่ำสุด ประมาณ ๑๕ องศา

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินในพื้นที่เป็นดินร่วน ดินเหนียว พื้นราบเหมาะแก่การเพาะปลูกข้าว

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

ตำบลหนองแปนเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรแหล่งน้ำธรรมชาติที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและได้ดำเนินการปรับปรุงก่อสร้างขึ้นใหม่เพื่อเพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภคของประชาชน ดังนี้

ลำน้ำ,ลำห้วย	๖	แห่ง
บึง,หนอง	๑๘	แห่ง

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตตำบลหนองแปนมีป่าสาธารณะประโยชน์ดอนปู่ตา และมีต้นไม้ที่ชาวบ้านปลูกลักษณะของไม้เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบ

๒.ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

เขตการปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแปน /มีจำนวนหมู่บ้านอยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมด จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน	หมายเหตุ
๑	บ้านหนองแปน	นายบุญสม จันทะลา	ผู้ใหญ่บ้าน
๒	บ้านทุ่ง	นายคำบุ คำภูนิจ	ผู้ใหญ่บ้าน
๓	บ้านคำเจริญ	นายสุริยะ แก้วเกิด	ผู้ใหญ่บ้าน
๔	บ้านดงสง่า	นายปราโมทย์ พจนิตย์	กำนันตำบลหนองแปน
๕	บ้านนาสีนวลใน	นายประภาส คงบุญมา	ผู้ใหญ่บ้าน
๖	บ้านนาสีนวลนอก	นายอุดม สว่างใหญ่	ผู้ใหญ่บ้าน
๗	บ้านดงพัฒนา	นายวิไล พิมสาย	ผู้ใหญ่บ้าน
๘	บ้านทรายทอง	นายสุพล ถาวุฒิ	ผู้ใหญ่บ้าน
๙	บ้านนาสีนวลน้อย	นายบุญช่วย ต่างใจเย็น	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๐	บ้านหนองแปนน้อย	นายบุญชู คำภูนิจ	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๑	บ้านนาสีนวลใต้	นายสำราญ เส็งนา	ผู้ใหญ่บ้าน

๒.๒ การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน มีจำนวน ๑๑ หมู่บ้าน หากมีการเลือกตั้งในครั้งหน้า จะมี ผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน ๑ คน จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ ๒ คน ๑๑ หมู่บ้าน รวมเป็น ๒๒ คน

๓.ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากร ตำบลหนองแปน มีจำนวนหลังคาเรือน ๒,๒๖๘ หลัง และมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๘,๗๐๔ คน แยกเป็นชาย ๔,๓๒๕ คน หญิง ๔,๓๗๙ คน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ชาย	หญิง	รวม	หลังคาเรือน	หมายเหตุ
๑	บ้านหนองแปน	๔๓๙	๔๑๐	๘๔๙	๒๓๔	
๒	บ้านทุ่ง	๒๒๑	๒๔๐	๔๖๑	๑๑๙	
๓	บ้านคำเจริญ	๒๕๔	๒๐๗	๔๖๑	๑๔๘	
๔	บ้านดงสง่า	๕๕๓	๕๙๕	๑๑๔๘	๓๒๑	
๕	บ้านนาสีนวลใน	๓๒๖	๓๐๐	๖๒๖	๑๕๖	
๖	บ้านนาสีนวลนอก	๕๒๔	๕๑๐	๑๐๓๔	๒๘๕	
๗	บ้านดงพัฒนา	๖๐๙	๖๕๕	๑๒๖๔	๓๑๙	
๘	บ้านทรายทอง	๒๐๑	๒๐๘	๔๐๙	๑๐๘	
๙	บ้านนาสีนวลน้อย	๓๙๓	๔๒๑	๘๑๔	๑๙๕	
๑๐	บ้านหนองแปนน้อย	๓๙๕	๔๑๕	๘๑๐	๑๙๔	
๑๑	บ้านนาสีนวลใต้	๔๑๐	๔๑๕	๘๒๕	๑๘๙	
	รวม	๔,๓๒๕	๔,๓๗๙	๘,๗๐๔	๒,๒๖๘	

หมายเหตุ ข้อมูลสำนักงานทะเบียนอำเภอเจริญศิลป์ กรมการปกครอง ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๙

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน ๓๕ - ๕๕ ปี

๔.สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา	๑	โรง ได้แก่
-โรงเรียนเจริญพัฒนา หมู่ที่ ๓		
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	๓	โรง ได้แก่
-โรงเรียนบ้านนาสีนวล หมู่ที่ ๙		
-โรงเรียนบ้านดงสง่า หมู่ที่ ๔		
-โรงเรียนบ้านหนองแปน หมู่ที่ ๑๐		
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน	๑	ศูนย์
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	๖	แห่ง
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแปน	๓	ศูนย์
-ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองแปน หมู่ที่ ๑		

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงสง่า หมู่ที่ ๔
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนาสีนวล หมู่ที่ ๑๑

๔.๒ สาธารณสุข

- โรงพยาบาลของรัฐ ๑ แห่ง ได้แก่
  - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านดงสง่า หมู่ที่ ๔
  - อัตราการมีและการใช้ส้วมรดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐

๔.๓ อาชญากรรม

ตำบลหนองแปนไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักเล็กขโมยน้อยทรัพย์สินส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน แต่ปัญหาที่พบเป็นประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่น

๔.๓ ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ประชาชนในการสอดส่องดูแลร่วมกันของคนในชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแปน ได้ดำเนินการจัดโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามยุทธศาสตร์ ๕ รื้อป้องกันและโครงการบำบัดผู้ติดยาเสพติด

๔.๔ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแปนได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

- (๑) ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
๒. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
๓. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
๔. ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
๕. ตั้งโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านคนจน

๕.ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

- ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเป็นถนนลาดยางและถนนคอนกรีต และนอกจากนี้ยังมีถนนสายรองเป็นถนนลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน บ้านหนองแปนน้อย หมู่ที่ ๑๐ กับ บ้านคำเจริญ หมู่ที่ ๓

๕.๒ การไฟฟ้า

จำนวนไฟฟ้าหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึง ๑๑ หมู่บ้าน (แต่ยังไม่ทั่วถึงทุกครัวเรือน)

๕.๓ การประปา

- บ่อโยก ๔๙ แห่ง (ไม่มีการใช้ประโยชน์แล้ว)
- ประปาหมู่บ้าน ๑๖ แห่ง

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันทุกหมู่บ้าน ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นส่วนใหญ่

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข ๑ แห่ง (ไปรษณีย์อนุญาตบ้านนาสีนวล)
- ตู้โทรศัพท์สาธารณะ ๑๓ แห่ง

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข ๑ แห่ง (ไปรษณีย์อนุญาตบ้านนาสีนวล)

๖.ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ปลูกยางพารา ไร่ อ้อย ปาล์ม มันสำปะหลัง เลี้ยงสัตว์ ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

๖.๒ การประมง

-

๖.๓ การปศุสัตว์

ตำบลหนองแวนมีการปศุสัตว์ คือ การเลี้ยงโค เลี้ยงกระบือ และการเลี้ยงสุกร ในทุกหมู่บ้าน

๖.๔ การบริการ

-โรงสี	๗	โรง
-อู่ซ่อมรถ	๘	อู่
-ปั้มน้ำมัน (ปั้มหลอด)	๖	ปั้ม
-ปั้มน้ำมัน (หัวจ่าย)	๒	ปั้ม
-ร้านจำหน่ายสินค้า	๒๓	แห่ง
-ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง	๓	แห่ง
-ร้านจำหน่ายปุ๋ย	๒	แห่ง
-ร้านซ่อมโทรศัพท์	๑	แห่ง
-ร้านรับซื้อของเก่า	๑	แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตตำบลหนองแวนไม่มีแหล่งท่องเที่ยว แต่ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การจัดงานประเพณีต่างๆ

๖.๖ อุตสาหกรรม

ตำบลหนองแวน อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ไม่มีอุตสาหกรรมในพื้นที่

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

๑. การรวมกลุ่มของประชาชน แยกเป็นกลุ่มดังนี้
  - กลุ่มออมทรัพย์ ๕ กลุ่ม
  - กลุ่มอาชีพ ๒๘ กลุ่ม

- กลุ่มอื่นๆ ๖ กลุ่ม
๒. สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
- ผ้าไหม
  - ผ้าฝ้าย
  - เครื่องจักสาน
  - ปลาร้าขำมปี

๖.๘ แรงงาน

ประชากรส่วนใหญ่ไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัย ปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้

๗.เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

๗.๑ ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

ประชากร ตำบลหนองแปน มีจำนวนหลังคาเรือน ๒,๒๖๘ หลัง และมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๘,๗๐๔ คน แยกเป็นชาย ๔,๓๒๕ คน หญิง ๔,๓๗๙ คน

๗.๒ ข้อมูลด้านการเกษตร

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ปลูกข้าว ไร่ ยางพารา ไร่ปาล์ม

๗.๓ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำการเกษตร

มีแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง ซึ่งบางที่มีลักษณะต้นเขินต้องได้รับการแก้ไขปัญหาคความเดือนร้อนจากหน่วยงานของรัฐ

๗.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

มีระบบประปาบาดาลหมู่บ้าน จำนวน ๗ แห่ง ซึ่งบางหมู่บ้านไม่มีน้ำประปาใช้ ต้องใช้น้ำจากการบ่อน้ำหรือขุดเจาะขึ้นเองตามครัวเรือน

๘.ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชน หมู่ที่ ๑-๑๑ นับถือศาสนาพุทธ

วัด/สำนักสงฆ์ ๑๑ แห่ง

- วัดป่าบ้านทุ่ง	หมู่ที่ ๒ บ้านทุ่ง
- วัดป่าคำเจริญ	หมู่ที่ ๓ บ้านคำเจริญ
- วัดครองธรรมมีการาม	หมู่ที่ ๔ บ้านดงสง่า
- วัดศรีกมลवास	หมู่ที่ ๖ บ้านนาสีนวลใน
- วัดป่าโนนชาด	หมู่ที่ ๗ บ้านดงพัฒนา
- วัดศิริวรรณ	หมู่ที่ ๘ บ้านทรายทอง
- วัดบูรพาราม	หมู่ที่ ๙ บ้านนาสีนวลน้อย

- วัดสามัคคีวราราม หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองแปนน้อย
- สำนักสงฆ์ตาดทอง หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองแปนน้อย
- วัดศิริวราราม หมู่ที่ ๑๑ บ้านนาสีนวลใต้
- วัดป่าดงบังสุ หมู่ที่ ๑๑ บ้านนาสีนวลใต้

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประมาณเดือน มกราคม
- ประเพณีบุญบั้งไฟ ประมาณเดือน เมษายน-พฤษภาคม
- ประเพณีวันสงกรานต์ ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือน ตุลาคม พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ประมาณเดือน กรกฎาคม ตุลาคม

พฤศจิกายน

๘.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตตำบลได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสารใช้สำหรับในครัวเรือน วิธีการเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหม วิธีการทอเสื่อจากต้นกก และวิธีการจับปลาธรรมชาติ

ภาษาถิ่น ส่วนมากร้อยละ ๙๐ % พูดภาษาอีสาน

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในเขตตำบลได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในครัวเรือนและเหลือเอาไว้จำหน่ายบ้าง ได้แก่ เสื่อที่ทอจากต้นกก ผ้าที่ทอจากผ้าฝ้ายและผ้าไหม เครื่องจักรสานที่ทำจากไม้ไผ่

๙. ทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่เกิดจากธรรมชาติ

- ลำน้ำ , ลำห้วย ๖ แห่ง
- บึง , หนอง ๑๘ แห่ง

๙.๒ ป่าไม้ ในเขตตำบลหนองแปนมีป่าไม้สาธารณะประโยชน์ตอนป่า

๙.๓ ภูเขา ในเขตตำบลหนองแปนไม่มีภูเขา

๙.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ในพื้นที่ส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ ตามลำดับ และมีพื้นที่เพียงเล็กน้อยที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ก็ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ